

Maanedsoversigt over Plantesygdomme.

283. Juni 1946.

Der er for Juni Maaned modtaget Beretninger fra 132 Medarbejdere; endvidere er der besvaret 1001 Forespørgsler.

Lufttemperaturen laa i Størstedelen af Maaneden omtrent paa Normalen — 13 à 14° med Undtagelse af Ugen 15.—22., hvor den laa ca. 2° under Normalen.

Nedbøren blev for hele Landet usædvanlig stor, nemlig 120 mm mod Normalens 46 mm; det er mange Aar siden, at der er faldet saa stor Nedbør i Juni. Nedbørsmængderne faldt nogenlunde jævnt over hele Maaneden. For Landsdelene bliver Nedbøren i Tiden 1.—29. følgende i Millimeter med Normalen i (): Vendsyssel 128 (45), Vestjylland 137 (43), Midtjylland 132 (47), Østjylland 122 (45), Sydjylland 113 (49), Sønderjylland 94 (53), Fyn 96 (46), Midt- og Vestsjælland 122 (43), Nordøstsjælland 132 (48), Sydøstsjælland og Møn 121 (44), Lolland og Falster 123 (46) og Bornholm 85 (37).

SYGDOMME PAA LANDBRUGSPANTER. KORN OG GRÆSSER.

Kuldeskade hos Rugaks synes at have været ret udbredt, og der modtoges flere Prøver, hvor Blomsterne var dræbt i store Dele af Akset; Skaden er rimeligvis sket i Maj før Skridning.

Lyspletsyge i Vaarsæd synes i mange Egne at have været yderst almindelig, og ofte var Angrebene stærke. I 92 Beretninger skrives i 50 om almindelige, i 31 om ikke almindelige Angreb, medens Sygdommen ikke omtales i 11 Beretninger. »Angreb af Lyspletsyge er det Sygdomsbillede, jeg oftest ser her paa Egnen, og Jordbundsundersøgelser viser da ogsaa, at Overkalkning er saare almindelig« (Chr. Christensen, Holbæk). Der skrives i nogle Beretninger, at den store Nedbør synes at have hæmmet Sygdommen, men ogsaa at denne blot er holdt nede og atter ses: »en

Tid lang synes Regnen at bremse Sygdommen, men efter denne er der imidlertid atter sket en Forværring« (H. Baltzer Nielsen, Hjørring) og »— et Par Dages Tørvejr gav et tydeligere Sygdomsbillede, og der maa sikkert regnes med en Forværring« (E. Kristensen, Herning). Men der er ogsaa iagttagelser, der viser, at Regnen ikke holdt Lyspletsygen nede: »Endskønt det daglig regner, breder Sygdommen sig, og i mange Tilfælde er Aarsagen, at der er benyttet Kalkkvælstof sidste Sommer til Rodfrugter« (Andersen-Lyngvad, Aalborg), og Brug af Salpetergødninger skønnes at fremme Angrebet: »Sygdommen har været meget udbredt, hvilket jo nok for en stor Del skyldes mere udstrakt Anvendelse af Kalksalpeter i Stedet for Svovlsur Ammoniak« (A. Amnitzbøll, Skjern). Som Helhed synes Angrebene ikke at være taget til i Styrke siden sidst i Maj; men de har aabenbart heller ikke taget af. Grunden hertil kan være den, at man i mange Egne ikke kunde skaffe tilstrækkeligt af Manganmidler: »Meget stærke Angreb fra Maanedens Begyndelse. Bekæmpelse kun mangelfuld paa Grund af »Manganmangel«« (Jørgen Larsen-Ledet, Dybvad).

Om Lyspletsyge hos Hvede skrives følgende: »Først i Juni fandtes store gule Pletter i nogle Hvedemarkers. Der blev udtaget Jordprøver og udsaaet Mangansulfat, som dog virkede ret langsomt. Resultatet af Jordprøverne blev følgende: » T_{Mn} 0,4 — 0,6 og 0,8 og tilsvarende q: 44,0 — 20,5 og 14,5« (O. Møller Larsen, Sorø).

Gulspidsyge har tilsyneladende ikke været stærkt fremme, og det skrives da ogsaa i næsten alle Beretninger om denne Sygdom, at der er brugt Blaasten i Foraaret til gulspidsyge Jorder. Men naturligvis er der adskillige Undtagelser herfra: »Der er konstateret flere ualmindelig stærke Angreb —særlig i Byg« (Niels Jørgen Nielsen, Hammerum). Sygdommens ejendommelige hvide Bladspidser synes i Aar at være kommet til Syne ganske pludseligt: »Afgrøderne stod udmærket godt, men frembød omkring Midten af Juni pludselig i Løbet af faa Dage de typiske, hvidgule Bladspidser« (Erik Boesen, Rødding), og »Pludselig slaaet stærkt an omkring 20/6« (J. J. Jakobsen, Grindsted). Fra sidstnævnte Egn skrives fra anden Side men paa samme Tid, at i flere Marker ses nu tidligere Frostskaade og nuværende Gulspidsyge blandet. Adskillelsen lettes ikke ved, at Gulspidsygen tilsyneladende er i Aftagen efter den rigelige Nedbør.

I Himmerland blev iagttaget et interessant Tilfælde af Kaliumbrist hos Blandsæd (Byg, Havre og Rug): »I en Mark, hvor Kornet ellers stod kraftigt til at begynde med, har vist sig et voldsomt Angreb af Kalimangel. Byggen visner stærkt ned og staar med hvide, klare Pletter paa Bladene. Paa Vaarrug viste det samme Sygdomsbillede sig. Havren var kun mindre angrebet, men en Del Planter stod med ligfarvede Blade« (S. A. Ladefoged, Aars).

Nøgen Bygbrand (*Ustilago nuda*). Angrebene var usædvanligt stærke, langt stærkere end i 1945, og yderst almindelige i næsten alle Bygsorter. Af 92 Beretninger skrives i 79 om almindelige Angreb, der hyppigst var stærke, i 9 om ikke almindelige Angreb, og i 4 Beretninger

omtales Sygdommen ikke. Ved stærke Angreb menes som Regel Marker med 2—3 % angrebne Planter eller derover. Beretningerne samstemmer i, at Angrebet hos forskellige Bygsorter synes at være stærkest hos Rigel, derefter Freja og Maja, mindre stærkt hos Kenia og Binder og svagt eller uden Betydning hos Archer. Angrebet omtales i Styrke fra 2—3 % til 10—15 % brandige Planter, fra 1 % til 24 % Brandaks og fra 3—4 % til 20—30 % Brandaks pr. m²; selv saakaldt Stamsæd synes i adskillige Tilfælde at have givet stærke Angreb. Man bør være varsom med at bruge opgivne Brandprocenter, før man ved, hvad disse gælder. Stamsæd, markkontrolleret Sædekorn eller bare markkontrolleret med stærke Angreb dømmes haardt. Men man maa herved lægge Mærke til, at Branden i Aar synes at være hyppig i Marker efter Saasæd, der ikke har et lignende velklingende, men for lidt sigende Navn som ovennævnte: »Det er Rekordaar i 1946, og det drejer sig ikke om en enkelt Sort denne Gang, men synes at gælde alle de tidlige Sorter« (P. Grøntved, Næstved), »der findes ikke en Mark uden Brand i Aar, hvor jeg har været« (B. Munch, Haslev), »Brandaks kan findes i enhver Bygmark« (Harald Olesen, Sindal). »Det er meget vanskeligt at finde en Bygmark, som det kan tilraades at tage Sædekorn fra uden Varmtvandsbehandling« (M. Arentoft, Fredericia). Men Sorten Rigel er dog den, som maa bære mest af Skyld: »Nærmere Undersøgelser viser, at det er Rigelbyg, der er særlig modtagelig for den nøgne Brand, hvilket, dersom det viser sig flere Steder, vel nok vil bevirke, at denne ellers gode Bygsort kun faar en kort Levetid« (S. Nygaard Olesen, Svendborg), og »Angrebene er, saa vidt jeg kan se, svagest hos folk, der ikke i flere aar har skiftet sædekorn. — Der er for mig ingen tvivl om, at det firma, der har eneforhandling av Abedsæd, har en meget stor skyld i, at vi har faaet denne sygdom saa stærkt udbredt« (Johs. Nyholm, Auning). Der nævnes i Beretningerne Eksempler paa, at Varmtvandsbehandling nu som paa J. L. Jensens Tid er virksom mod Nøgen Brand: »Et stort Parti Rigelbyg, modtaget som Stamsæd, viste i Fjor 10 % Nøgen Brand. Af Avlen blev 150 hkg varmtvandsbehandlet med det Resultat, at der ikke kan findes 1 % Nøgen Brand pr. Td. Land« (Nørgaard Pedersen, Rønne), »medens der i Afgrøden efter varmtvandsbehandlet Udsæd kun findes nogle ganske enkelte Brandaks« (Jacob Hansen, Odense), og »men heller ikke her kan Angrebet kaldes særlig slemt; ogsaa i dette Tilfælde var Saasæden varmtvandsbehandlet« (N. E. Hansen, Nyborg). Midlet har vi, omend vi ikke har Overflod af varmt Vand, og vi tør næppe vente, at Branden skal forsvinde af sig selv, thi om dette skulde ske, ved dog ingen, hvor lang Tid, det tager. Det synes aabenbart, at der staar mere paa Spil, end det Merudbytte, der kan vindes ved at bekæmpe Branden: »og der maa gøres noget alvorligt for at dog den udbudte Stamsæd af Byg er nogenlunde fri for Nøgen Brand, eller nedbrydes Respekten for Fremavlsarbejdet fuldstændigt« (E. Boesen, Rødning), »Sygdommen er ikke i Aftagende, og meget af det Sædekorn, der sælges fra store Saasædskompagnier er, selvom det kaldes Stam-sæd, meget stærkt angrebet af Nøgen Brand« (K. Bank, Ulfborg) og

»Landmændene begynder at blive foruroliget ved de stadig stærkere Angreb af Nøgen Bygbrand« (Aksel Nielsen, Horsens).

Nøgen Hvedebrand (*Ustilago tritici*). Et meget svagt Angreb er konstateret i Sorten Jubilè, der fra Sverige nævnes som modtagelig (Jacob Wested, Tystofte); ogsaa paa Samsø er iagttaget et svagt Angreb hos Jubilè, medens andre Sorter var fri for Brand: »og jeg mener heller ikke tidligere at have set den i Jubilè« (P. Riis Vestergaard).

Byggets Stribesygge (*Helminthosporium gramineum*) er blot iagttaget faa Steder, hvor Saasæden ikke er afsvampet »er set enkelte Steder hos ikke afsvampet Saasæd — i biodynamisk Landbrug« (H. Jensen, Asnæs), »denne Sygdom ses nu kun lidt, nærmest som en Sjældenhed, naar man er paa Markvandring« (P. Grøntved, Næstved).

Gulrust (*Puccinia glumarum*). Enkelte Steder er konstateret stærke Angreb hos Hvede: »Angreb af Gulrust ses i næsten alle Marker med Sorten Jonquis. I en Mark ved Maribo med denne Sort er Hovedparten af Bladene allerede helt gule, visne og befængt med gulrøde Sporer. I de øvrige Hvedesorter og paa Bygget ses endnu saa godt som ingen Angreb« (H. Pontoppidan, Saxkjøbing). »Enkelte meget stærke Angreb« (Wraae-Jensen, Skælskør).

Meldug (*Erysiphe graminis*) synes at have været ret udbredt i Kornmarkerne og at have ødelagt mange Blade: »Paa Midtjylland var Angrebene i Bygmarkerne meget stærke og gav tidligt gulnende Blade« (Rs. E. Rasmussen, Maribo).

BÆLGPLANTER.

Kaliumbrist forekom i adskillige Kløver- og Lucernemarker, thi ogsaa i disse ser man nu Følgerne af de meget smaa Kalirationer; i et Par Tilfælde lykkedes det ved Kalitilskud at faa Planterne rettet op i Løbet af en halv Snes Dage (Aage Buchreitz, Ribe).

Kløverens Stængelsygge (*Kabatiella caulivora*) konstateredes paa indsendt Rødkløver.

Kransskimmel (*Verticillium albo-atrum*) konstateredes paa indsendt Lucerne; i store Dele af Marken var Lucernen dræbt af denne Svamp (N. E. Hansen, Nyborg).

Sneglebælgens Stængelsygge (*Ascochyta medicaginis*). Stærke Angreb paa baade Stængler og Blade konstateredes hos 4 indsendte Lucerneprøver; i een af disse var Bladfaldet meget betydeligt.

Fodsyge (Rodbrand, Sankt Hans Syge). Stærke Angreb blev konstateret hos to indsendte Ærteprøver.

BEDEROER.

Lyspletsygge omtales i adskillige Beretninger, men endnu synes Sygdommen ikke at være stærkt fremme; thi Bederoerne er langt tilbage i Vækst dels som Følge af den store Nedbør i Juni og dels i mange Marker paa Grund af stærke Angreb af Bedefluens Larve. Men paa typisk

lyspletsyg Jord blev dog iagttaget en Del stærke Angreb, der søges bekæmpet ved Sprøjtning med Manganmidler.

Bedemosaik synes at være ret almindelig hos Bedefrøroer, men Angrebet er næppe stærkere end sædvanligt; dog findes der i nogle Egne flere Marker med ca. 30 % angrebne Planter (Aage Madsen, Stevns). Fra Skælskøregnen skrives: »Meget ondartet og ret udbredt, især i Sukkerroefrø, der er saaet omkring Midten af Juli; hvor Afgrøden først er saaet omkring August, er Smitten ikke overført med Lusene, og Planterne er sunde« (Wraae-Jensen), og fra Ringstedegnen: »Iagttages overordentlig almindelig og i Regelen i stærk Udstrækning i de fleste Marker i Aar. Mosaiksygen har utvivlsomt bredt sig meget i Fjor og i Aar, og der maa regnes med en meget betydelig Nedsættelse af Udbyttet« (Chr. Moth Bundgaard).

Virus-Gulsot. Fra enkelte Egne skrives om almindelige men svage Angreb paa udplantede Bedefrøroer; et stærkt Angreb iagttoges, hvor Marken i 1945 laa bare ca. 300 m Øst for førsteaars Roer (O. Møller Larsen, Sorø).

Rodbrand. Stærke, ødelæggende Angreb meldes fra Kolindeggen i Djursland (Arne Anthonsen), men der skrives iøvrigt meget lidt om denne Sygdom.

Bedeskimmel (*Peronospora Schachtii*). Der er blot modtaget faa Beretninger om Bedeskimmel. Svage Angreb synes at være almindelige i adskillige Frømarker, og i nogle førsteaars Marker (Jacob Wested, Tystofte).

KAALROER, KAAL O. A. KORSBLOMSTREDE.

Rodbrand (*Phythium* o. a. Sv.) synes undertiden at have været ødelæggende hos Kaalroer, hvor den konstateredes hos 3 indsendte Prøver. Fra Vest- og Midtjylland skrives: »Den store Nedbør har medført, at Rodbrand og Kvælning af Rødderne har ødelagt Plantebestanden i mange Marker« (S. Nørlund Christensen, Aulum).

Kaalbrok (*Plasmodiophora brassicae*). Fra Vestfyn skrives om to stærke Angreb i Kaalroer, hvor alle Planterne er ødelagte i store Pletter i Marken (P. M. Dreisler, Ebberup).

Kaalskimmel (*Peronospora brassicae*) konstateredes hos to indsendte Prøver af førsteaars Kaalroer, hvor denne Svamp er yderst sjælden. Sygdomsbilledet var som beskrevet i Maanedsoversigten for Maj Side 14.

KARTOFLER.

Lynskade blev iagttaget i en Plet paa 3 à 4 m i Tværmaal (J. Chr. Baun, Odense).

Fosforsyremangel blev iagttaget i Røndeegnen paa Djursland: »En Mark paa 4 ha viste meget stærke Symptomer paa Fosforsyremangel. Planterne er lave, ret tætte i Bladfylde og med stærk mørkegrøn Farve; Bladene lidt opadrettede. Marken var sidste Aar dyrket uden Staldgød-

ning og Fosforsyre; i Aar er givet 30 t Staldgødning pr. ha. En mindre Del af Marken fik Staldgødning i Fjor og Skellet staar forbavsende stærkt — her er alle Planter store og ensartede — i stærk Modsætning til den øvrige Del af Marken» (Nørgaard Pedersen, Rønde).

Kaliumbrist er konstateret i Gødningsforsøg i de Parceller, som fattes Kali (H. Agergaard, Askov; Sv. Svendsen, Tylstrup), men der er iøvrigt ikke modtaget Beretninger om denne Sygdom.

Lyspletsyge. Der er blot modtaget et Par Beretninger, hvori skrives om ret stærke Angreb, der bekæmpes ved Sprøjtning med Manganmidler. Fra Sydjylland skrives om et særligt Tilfælde: »I en Mark i Darum, hvor Halvdelen var Up to Date og den anden Halvdel King Edward, var der overordentlig stærk Lyspletsyge i Up to Date, medens denne knap kunde erkendes i King Edward. Forholdet mellem Angrebets Styrke paa de to Sorter kan efter de stedlige Forhold ikke skyldes Jordbunden, men kun Sorterne» (Jens P. Hansen, Bramminge). Det vil blive yderst interessant at se, om der skulde vise sig at være Forskel paa Kartoffelsorternes Taalsomhed overfor Lyspletsyge, eller om det blot drejer sig om Forskel i Udvikling hos de to Sorter.

Bladrullesyge omtales i et stort Antal Beretninger, men i de fleste af disse skrives, at man endnu ikke har vurderet Sygdommen, hvilket ventes at ville ske i Løbet af Juli. Det kan oplyses, at Bladrullesyge, der hidrører fra Læggeknoledene, er bedst at se nu, senere, naar Kartoflerne er sprøjtede, er det knapt saa let at skelne denne gamle Bladrullesyge fra den ny, der kan komme til ved Smitte fra Toppe med gammel Sygdom.

Mosaiksyge. Samme Hensyn som nævnt under Bladrullesyge, blot skal det fremhæves, at er denne vanskelig at vurdere senere og i sprøjtede Kartofler, gælder dette i endnu højere Grad for de forskellige Former af Mosaiksyge.

Kartoffel-Rodfiltsvamp (*Rhizoctonia solani*) synes i mange Egne at have gjort betydelig Skade, omend Angrebene som Helhed ikke er stærke: »Findes meget almindeligt i næsten alle Kartoffelmarker, enten som Spring eller svage Spirer» (A. Amnitzbøll, Skjern), og »Angreb paa Spirerne og den deraf følgende noget forsinkede Opløbning — ujævn Plantebestand — bemærkes meget almindeligt og særlig i Sorten King Edward, meget mindre hyppig i Sorten Bintje. Stærke og meget ødelæggende Angreb er dog ikke bemærket i Aar» (P. Trosborg, Brande); ved Bjerringbro blev Graabenstadiet (*Corticium solani*) iagttaget i de sidste Dage af Juni (Johs. Olesen).

Kartoffelskimmel (*Phytophthora infestans*). Angreb konstateres paa tidlige og middeltidlige Sorter omkring Maanedsskiftet paa Lolland, Sjælland ved Glumsø og Kalkerup ved Næstved, Fyn ved Aarslev og Jullerup, i Sønderjylland ved Sønderborg, i Sydjylland ved Tobøl og i Nordjylland ved Aalborg og Gølstrup. De angrebne Sorter var: Webbs, Tidlig Rosen, Bintje og King Edward samt Up to Date (A. Dam Kofoed, Brørup). Første Sprøjtevarsel udsendtes gennem Ritzau den 3. Juli.

Sortbensyge (*Bacillus phytophthorus*) synes at have været ret stærk i adskillige Marker i flere Egne: »Meget slemme Angreb i adskillige Marker« (J. Larsen-Ledet, Dybvad), »hvor der fortrinvis er lagt overskaarne Kartofler, — denne Mark vil kun give faa Fold« (Vald. Johnsen, Skærbæk) og »foraarsager store Spring i Rækkerne« (N. A. Drewsen, Løgumkloster).

VALMUE.

Lyspletsyge blev konstateret hos Valmue i Lammefjorden. Bladkødet mellem Ribberne bliver gult og visner, medens selve Ribberne og Bladkødet nærmest disse holder den grønne Farve i ret lang Tid; Planterne var langt tilbage i Vækst (H. Jensen, Asnæs).

HANS R. HANSEN.

SYGDOMME PAA HAVEBRUGSPANTER.

Besvarelse af 32 af de udsendte Skemaer angaaende Sygdomme paa Havebrugsplanter har givet nedenstaaende Resultat:

Sygdomme paa Havebrugsplanter	Intet Angreb	Angreb ikke almindelige		Angreb almindelige	
		svage	stærke	svage	stærke
Sprøjteskade.....	5	4	8	12	5
Æbleskurv.....	0	5	5	11	14
Pæreskurv.....	3	4	5	12	10
Graa Monilia paa Æbleskud.....	2	1	4	16	10
» » » Kirsebærskud ..	2	0	7	7	15
Æblemeldug.....	13	6	2	5	0
Stikkelsbædræber.....	1	0	3	6	22
Stikkelsbær Skaalrust.....	6	14	1	5	0
Løgskimmel.....	5	3	2	10	6
Mosaiksyge paa Ska'otter.....	2	2	3	8	12

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Bladfald og Sprøjteskade. Rubrikken paa Skemaet med Sprøjteskade omfatter baade Sprøjteskade paa Blade og Frugter og Bladfald, saa den burde egentlig have været delt i flere Rubrikker. Det kan imidlertid være vanskeligt nok at afgøre, om Bladfald skal henføres under Sprøjteskade eller ej, og ligeledes kan megen Skade paa Frugterne skyldes saavel Vejrforhold o. lign. som Sprøjtning, der skrives f. Eks. fra Næstved, at Vejrskade og Sprøjteskade i Forening har ødelagt Overhuden

paa en Mængde Frugter, der kan ses typisk »Sprøjteskade« paa Frugter, der ikke er sprøjtede (M. E. Elting). Det meget Bladfald, der er, navnlig paa Cox' Orange og især paa Fyn, synes i Hovedsagen at skyldes det tørre Foraar, der i Forbindelse med rig Blomstring har svækket Træerne, og de svækkede Træer har saa været meget ømfindtlige for Sprøjtninger, som andre Steder ingen Skade har foraarsaget. Bladfaldet kan findes efter mange forskellige Sprøjtninger, men som Helhed synes det at være værst, hvor der er brugt Svovlkalk i flere Sprøjtninger eller lige efter Blomstringen. Ved denne sidste Sprøjtning er der som Regel ogsaa brugt Arsenmidler, saa Bladfaldet kan ikke tillægges en enkelt Faktor men flere, der som Regel ikke kan redes ud fra hinanden. Af Tilfælde med mere speciel Sprøjteskade kan nævnes, at der skrives fra Fyn, at det ser ud til, at Sprøjtningen paa »Tæt Klynge« har givet Sprøjteskade flere Steder, vistnok fordi Sprøjtningen er blevet udført for sent, altsaa i Virkeligheden har været en Sprøjtning paa Ballonstadiet (J. Kortegaard). Fra Viborg Amt skrives, at Sprøjteskade er særdeles almindelig, men der træffes ogsaa Folk, som knapt nok ved, hvad der er sprøjtet med (Vagn Aage Hansen). Det maa bemærkes, at der paa den Egn ikke tidligere har været nogen lokal Havebrugskonsulent. Ved Gram har en Sprøjtning med 2 % Bordeauxvædske bevirket, at bl. a. Cox' Orange staar uden et eneste ordentligt Blad, paa Bramley klarede Bladene sig godt, men der kom en Del Skade paa Frugterne (A. Diemer). Ved Fuglebjerg har Sprøjtning med 1 pCt. Svovlkalk VH med 1 pCt. Idosect ikke skadet, men nogle faa Træer af Graasten, som til samme Tid blev sprøjtet med 2 pCt. Svovlkalk VH og 1 pCt. Idosect, er blevet svedet stærkt og har faaet revnede Frugter (Flensted Andersen). Fra Nord- og Østjylland skrives, at Cox' Pomona er overalt svedet noget efter Sprøjtning med Svovlkalk, formentlig skyldes det, at denne Sort har været stærkt angrebet af Skurv, og de skurvangrebne Blade har ikke kunnet taale Sprøjtningen (Ejv. Thomsen).

Æbleskurv (*Venturia inaequalis*) er blevet meget udbredt sidst i Maaneden. Følgende Indberetning, der gælder for Iagttagelser i hele Landet, falder udmærket i Traad med de øvrige Indberetninger og kan derfor tages som typisk: »Begyndte at iagttage Angreb i Juni paa Sorter som Laxtons Superb, Gul Graasten, Boiken og en enkelt anden Sort, og har senere ved Besøg i Plantninger baade paa Sjælland, Fyn og i Jylland kunnet følge Angrebene stigende Omfang. Selv i meget velsprøjtede og meget velpassede Plantager stikker den Hovedet frem, men der har jo næsten heller ikke været en eneste rigtig god Sprøjtedag i Juni, medens derimod Kaarene for Skurven har været særdeles gode. Angrebene er værst, hvor Træerne staar rigelig tæt, saa Fugtigheden holder sig længe, samtidig med at Sprøjtningen under saadanne Forhold i Reglen udføres mindre godt. Indtil Midten af Maaneden saas næsten udelukkende Bladskurv, men nu lige sidst i Maaneden ses ogsaa megen Frugtskurv« (Hans Larsen). Fra Holbæk Amt skrives, at Bladskurv er iagttaget mange Steder, men Frugtskurv er derimod endnu ikke set (Henrik Nielsen). Fra

Næstved meddeles, at der er meget slemme Angreb, der stadigt breder sig. Adskillige Plantager er fyldt med Skurv trods 4 Sommersprøjtninger med kolloidale Svovlpræparater, kun hvor Bordeauxvædske er taget i Brug rettidigt, har man formaaet at holde Skurven nede (M. E. Elting). Fra Jylland skrives, at Skurven har bredt sig slemt i den sidste Halvdel af Juni. Det viser sig Gang paa Gang, at Slaget skal slaas før Blomstringen; et Sted er der sprøjtet i en Del af Plantagen 3 Gange før Blomstringen, og denne Del af Plantagen er næsten skurvfri (Lars Hansen). Fra Maribo Amt skrives: »Jeg har ikke i mange Aar set saa stærke Skurvangreb som i Aar« (Georg Jensen). Det tørre Foraar har bevirket, at Skurven fik en daarlig Start, havde det ikke været Tilfældet, var Skurven nok blevet af ganske katastrofal Virkning, men alle de Steder, hvor den har faaet godt fat — og det er jo mange — maa der passes meget omhyggeligt paa, at Træerne ikke er ubeskyttede, saa kan den blive fuldstændigt ødelæggende for saavel Frugter som Blade.

Pæreskurv (*Venturia pirina*) er ret udbredt og særlig alvorlig paa Frugterne, hvor Angrebet er værre end paa Æble. Fra Roskilde Amt skrives, at der blev iagttaget Angreb paa Bonne Louise, hvor Frugterne næsten var sorte, og nu er de fleste Pæresorter meget stærkt angrebet (G. Mayntzhusen).

Graa Monilia (*Monilia laxa* f. *mali*) er meget udbredt. Fra Salling skrives, at Graa Monilia er meget udbredt i de fleste mindre Haver, men den træffes ogsaa hyppigt i større Frugtplantninger, særlig ofte angribes Sønderskov. Angrebet har tydeligvis været meget voldsomt i 1945, og talrige Nyinfektioner ses nu overalt. Sker der en fortsat Opformering af Smitstoffet, maa Sygdommen absolut betragtes som en Trusel mod Frugtavlens her paa Egnen (Frode Olesen). Der er dog ikke saa faa, der udtrykkelig fremhæver, at Sygdommen ikke er saa slem, som den var de nærmest foregaaende Aar, hvor den var meget alvorlig.

Det er muligt, at de Sygdomsangreb, der er indberettet som Graa Monilia, i nogle Tilfælde i Virkeligheden skyldes Kræftangreb. I Praksis sker der meget ofte en Forveksling mellem Kræft paa unge Grene og Graa Monilia.

Graa Monilia (*Monilia laxa*) paa Surkirsebær er værre og mere udbredt end Graa Monilia paa Æble. Den findes over hele Landet, men er dog heller ikke saa slem paa Kirsebær, som den af og til har været. Det var jo i Aar tørt i Blomstringstiden, saa Moniliaen har ikke haft gode Smittebetingelser.

Det bør tilraades, at de visne Partier afskæres og brændes nu, hvor de er meget iøjnefaldende, saa man lettere faar det meste med, end til Vinter. Renskæring og Sprøjtning med Svampemidler, helst Bordeauxvædske, flere Gange før Blomstringen er de bedste Midler mod den Graa Monilia.

Gul Monilia (*Monilia fructigena*) har ødelagt mange tidlige Kirsebær.

Kræft (*Nectria galligena*) er ikke sjælden, og som nævnt under

Graa Monilia sker der sikkert af og til en Forveksling mellem Kræft paa unge Grene og Graa Monilia. Fra Maribo Amt skrives: »I de allerfleste Plantager forekommer i Aar »tørre, unge Grene« paa Grund af Kræft. I flere Plantager er Angrebene alvorlige. Det bemærkes, at Angrebene er fra i Aar, og at de synes at brede sig (gode Smittebetingelser). Graasten, Pigeon og Cox' Orange synes at angribes stærkest. Jeg tror aldrig, jeg har set saa alvorlige Angreb som i Aar (Georg Jensen).

Æblemeldug (*Podosphaera leucotricha*) er set hist og her, særlig paa Espalier paa Sydmur, men den findes dog ogsaa paa fritstaaende Træer. Fra Maribo Amt skrives, at Angrebene er mere almindelige og udbredte end i 1945. Særlig Bodil Neergaard, Boiken og Jonathan er angrebne, men de fleste Sorter kan angribes, bl. a. Cox' Orange (Georg Jensen). Fra Fyns Stift skrives, at Melduggen breder sig en Del, særlig paa Boiken, men ogsaa paa flere andre Sorter, f. Eks. Bodil Neergaard, Pigeon, Graasten og Møllers Venus (R. Hansen).

Stikkelsbældræber (*Sphaerotheca mors uvae*) er, som det ses af Skemaet, meget alvorlig, sjældent, eller maaske aldrig, har vi faaet saa mange Indberetninger om alvorlige Angreb over hele Landet som i Aar. Som sædvanlig er Meddelelserne om Virkningerne af Sprøjtningerne meget forskellige, der skrives saaledes f. Eks. fra Gram: »Har taget meget haardt fat næsten overalt, kun Sprøjtning omkring Blomstring og evt. senere har holdt Buskene fri« (A. Diemer), fra Esbjerg-Vardeegnen: »Ondartet, men hvor Foraars- eller Vintersprøjtning er udført, er der sjældent Angreb« (M. Sørensen), fra Nordthy: »En Del stærke Angreb, men Sprøjtning er nu ogsaa heroppe ved at blive en mere almindelig Foreteelse, hvilket sætter tydelige Spor« (Jytte Aggerbeck), fra Himmerland: »Stikkelsbældræberen har vist sig særlig slem i Aar, Sprøjtning med Formalin har ikke formaaet at holde den nede« (Chr. Oksen), fra Nord- og Østjylland: »Praktisk talt overalt, hvor Angreb blev set i 1945, er der i Aar ret stærke Angreb, ogsaa hvor Vintersprøjtning med 10 pCt. Svovlkalk efterfulgt af 1 pCt. Bordeauxvædske og ½ pCt. Formalin er blevet foretaget« (Ejv. Thomsen), fra Holstebroegnen: »Angreb almindelig mange Steder, men i Haver, hvor Buskene er i god Kultur, og hvor der sprøjtes regelmæssigt, kan de godt holdes rene. Angreb er et enkelt Sted konstateret paa Ribs i alvorligt Omfang« (J. Bertelsen), fra Fyns Stift: »Særlig i Privathaver er Angrebene nu slemme, ikke saa meget i større Plantninger, hvor de nødvendige Sprøjtninger er foretaget« (R. Hansen), fra hele Landet: »Særlig stærke Angreb næsten alle Steder, specielle Stikkelsbærplantninger har dog kunnet holdes fri for Angreb ved Hjælp af Sprøjtning« (Hans Larsen), fra Roskilde Amt: »Angrebet har været overordentligt stærkt, trods energisk Sprøjtning med Blaasten og senere Svovlkalksprøjtninger« (G. Mayntzhusen).

Hvor Stikkelsbældræberen har været alvorlig, maa det tilraades, at der sprøjtes to Gange med stærke Midler mellem Løvfald og Løvspring, f. Eks. med 6 pCt. Blaasten eller 10 pCt. Svovlkalk lige efter Løvfald og atter lige før Løvspring, gerne paa »Grøn Spids«.

Stikkelsbær-Skaalrust (*Puccinia caricina*) er set adskillige Steder, men har kun ganske undtagelsesvis været af Betydning, der nævnes i flere Tilfælde, at Angrebene findes i Nærheden af Moser, Søer eller Enge.

Hindbær-Mosaiksyge er sikkert mere almindelig, end der ofte regnes med. Denne Sygdom, der hemmer men ikke ødelægger Buskene, bemærkes ikke nær i alle Tilfælde, hvilket har den kedelige Følge, at der tages Planter til Viderekultur fra angrebne Arealer. Fra Nord- og Østjylland skrives, at man snart ikke kan finde et Hindbærareal, hvor Mosaiksygen ikke kan konstateres paa en Del af Planterne. Lloyd George er værst angrebet, men ogsaa Preussen lider næsten altid af Angrebet, omend det dækkes meget af Sortens kraftige Vækst (Ejv. Thomsen).

Ribbesvind (*Ribes Virus 1*). Fra Nord- og Østjylland skrives der nogle alvorlige og manende Ord om denne Sygdom, der er saa alvorlig, at der bør gøres noget for at komme den til Livs, og Arbejdet bør først og fremmest gøres i Planteskolerne, hvor Sygdommen alt for ofte findes. Der skrives, at hvor der findes Mider, kan man næsten være sikker paa at finde Ribbesvind (Ejv. Thomsen).

KØKKENURTER.

Løgskimmel (*Peronospora destructor*). Der findes mange Angreb af forskellig Styrke Landet over paa Skaller, men der er kun fundet ganske enkelte Angreb paa Kepaløg. Der bør gøres et Arbejde, ikke blot for Fremavl af sunde Læggeløg, men ogsaa for at lære Folk Symptomerne paa de primært angrebne Løg at kende, saa disse kan fjernes paa et tidligt Tidspunkt inden de har faaet begyndt at smitte de andre. Tillige bør der, hvor det er muligt at faa dette gennemført, sprøjtes flere Gange med 2 pCt. Bordeauxvædske tilsat 2 pCt. Sprøjteolie.

Løg-Mosaiksyge (*Allium Virus 1*) er stadig alt for almindelig i mange Haver, hvor Udbyttet derfor bliver for ringe. Løgsektionens Arbejde kan spores mange Steder, selvom det endnu ikke er kommet dertil, at kontrollerede Partier altid er fri for Sygdommen, saa nævnes der dog adskillige Tilfælde paa et godt Resultat af Anskaffelse af kontrollerede Løg. En Fortsættelse af Løgsektionens Arbejde vil sikkert føre til, at der kan skaffes Partier, der er helt fri for Løg-Mosaiksyge og med Tiden ogsaa for Løgskimmel. Det maa indprentes Folk, at de faar et daarligt Resultat, naar de tager Læggeløg fra deres egne syge Kulturer, selvom de fjerner de syge før Optagningen. Naboplanterne er blevet smittede.

Foruden paa Skaller er der ogsaa set Mosaiksyge paa Zittauer til Frø i Jylland (Lars Hansen).

Selleri-Bladpletsyge (*Septoria apii*). Fra Nord- og Østjylland skrives: »Det er sjældent at se Sellerier uden begyndende Angreb paa de nederste Blade« (Ejv. Thomsen). Dette maa tages som en alvorlig Advarsel og føre til tidlig Sprøjtning af Sellerierne, helst Sprøjtning nu med det samme med 2 pCt. Bordeauxvædske.

PRYDPLANTER.

Fedtpletsyge (*Centrospora macrospora*) har ved Ballerup totalt ødelagt 80 pCt. af 75000 Stedmoder (I. E. Ohlsens Enkes plantepatologiske Laboratorium).

ANNA WEBER.

SKADEDYR PAA LAND- OG HAVEBRUGSPANTER.
KORN OG GRÆSSER.

Havreaal (*Heterodera schachtii*). Der foreligger 42 Beretninger om Angreb af forskellig Styrke. I 8 Indberetninger skrives, at Angreb ikke er bemærket. Fra Rønde skrives, at Angreb er set i et meget stort Antal Marker, men at Havre efter Græs som sædvanlig staar sig godt. Hvor Havre følger efter Byg, gaar det oftest helt galt (Nørgaard Pedersen). Fra Allingaabro: »Angreb i Havre har været stærkt. En Angreb, hvor der ikke har været Havre i 13 Aar« (N. Engvang Hansen). Fra Kolind: »Der er konstateret Havreaal spredt over hele Foreningens Omraade. Skønt Blandsædsdyrkningen ikke er saa udbredt, lader det til, at Angrebene forværres fra Aar til Aar. I et enkelt Tilfælde kunde det paavises, at Aalene havde bredt sig ved Sandflugt i Foraaret. Der er konstateret stærke Angreb i Byg, hvor endog Roer var Forfrugt« (A. Anthonsen). Fra Morsø: »Angrebene mere udbredt og mere ondartede end nogensinde tidligere« (Engelhardt Jensen).

Stankelbenlarver se Diverse.

BÆLGPLANTER.

Stængelaal (*Tylenchus dipsaci*). Der foreligger som sædvanlig talrige Indberetninger om Angreb paa Rødkløver, Hvidkløver og Lucerne. Fra Sydsjælland skrives: »Angreb er ingenlunde sjældne, især i Rødkløver, men i Forsommeren, da Græsmarksbælgplanterne har vokset saa kraftigt, har Angrebet ikke præget Græsmarkerne stærkt« (P. Grøntved). Fra Samsø: »Hist og her ret ondartede Angreb i Lucernen. Hvor Lucernedyrkningen er af betydeligt Omfang, kommer man mere og mere ind paa kun at lade Lucernen ligge i 3 Aar, hvad man iøvrigt ogsaa af andre Grunde synes at være godt tjent med« (P. Riis Vestergaard). Fra Morsø: »Hvidkløveraall forekommer mange Steder, særligt i 3. Aars Græsmarker« (Engelhardt Jensen).

Lucernegnaveren (*Phytonomus variabilis*). Ved Svebølle fandtes et ret kraftigt Angreb i Lucerne af 2. Slet. 1. Slet blev taget meget tidligt til Lucernemel, og nu generes Afgrøden ret stærkt af Larverne.

Stankelbenlarver se Diverse.

BEDER.

Bedelus (*Aphis fabae*). De første Lus saas paa Bederoerne sidst i Maj, men endnu har Angrebene ikke faaet større Betydning, hvilket sikkert skyldes Vejrforholdene. Kun tre Beretninger taler om stærke Angreb,

Resten melder, at Angrebene er svage eller overhovedet ikke bemærket. Fra Ringsted skrives: »Bedelus ses i de fleste Frømarker, men har nogenlunde kunnet holdes nede ved Knibning. Hvor dette ikke er sket, synes de nu at brede sig ret stærkt, og da Roerne gennemgaaende er svage i Forvejen, maa der forventes en Del Skadevirkning« (C. Moth Bundgaard). Ogsaa paa Foderroerne ses nu en Del Lus.

Oldenborrelarver se Diverse.

Gaasebiller se Diverse.

Aadselbillelarver (*Blitophaga opaca*). Angrebene, der i Aar, med faa Undtagelser, har været uden videre Betydning, er nu forlængst overstaaet. I Lammefjorden har der været ret alvorlige Angreb (H. Jensen). Et enkelt Angreb iagttoges paa Stevns (Alb. Sørensen), og fra Sindal skrives om et stort Angreb, der bemærkedes den 31. Maj (H. Olesen).

Skjoldbiller (*Cassida nebulosa*). Fra Østhimmerland skrives, at der er set enkelte ret stærke Angreb (K. Jeppesen), og fra Lemvig meldes: »Kun faa Angreb er iagttaget« (N. Mølgaard). Andet foreligger der ikke om dette Skadedyr i Aar.

Knoporme se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

Bedefluen (*Pegomyia hyoscyami*). Første Generations Larver hærgede voldsomt i Maj og Begyndelsen af Juni i de fleste Egne af Jylland og mange Steder paa Fyen. Fra Sjælland og Lolland-Falster foreligger kun Beretninger om spredte Angreb, der sjældent var af større Betydning. I 15 af de 65 Indberetninger fra Jylland udtales, at 2. Generations Æglægning endnu ikke var observeret ved Maanedens Slutning. I en Del af de øvrige skrives, at Æg er set i ringe Antal, men at der endnu ikke er Angreb af Betydning. Roerne har saaledes faaet et Pusterum og synes ofte at rette sig bedre end ventet. Fru Ulstrup skrives: »Angrebet af 1. Generation begyndte meget tidligt her paa Egnen og var af voldsom Styrke. Roerne er dog nu saa smaat ved at rette sig trods den haarde Medfart. 2. Generations Æglægning har jeg endnu ikke set noget til« (Sv. Højer-Pedersen). Fra Viborg: »Angrebene har i Aar været stærkere end nogensinde. Enkelte Marker er saaet om. Roerne er nu ved at komme til Hægterne igen« (Sigvard Pedersen). Fra Vejen-Brørup: »Stærke Angreb var meget udbredt overalt i første Halvdel af Maanedens. 2. Generations Æglægning er saa smaat begyndt« (V. Sørensen). Ogsaa paa Spinat har Angrebene ofte været stærke. Vi fik tilsendt en Prøve kogt Spinat med Fluelarver i!

KORSBLOMSTREDE se Diverse.

Kaalthrips (*Thrips angusticeps*). Fra Nordthy skrives om enkelte Angreb i Kaalroer, hvoraf et alvorligt (J. Svenstrup).

Gaasebiller se Diverse.

Jordlopper (*Phyllotreta spp.*). 15 Beretninger melder om ingen eller betydningsløse Angreb, medens der i 30 Beretninger skrives om stærke Angreb, særlig i Maanedens første Del. Omsaaning har været nødvendig

i nogen Udstrækning. Dommen over Virkningen af Pudring med DDT-Præparater er særdeles gunstig, medens Virkningen af Kiselgur bedømmes ret forskelligt. Fra Sydsjælland skrives: »Angrebet har holdt sig paa de forholdsvis store Kaalroeplanter hele Juni igennem og har hemmet dem en Del i Væksten« (P. Grøntved). Fra Rønde: »Trods Regn og Kulde har Jordlopperne fortsat at skade Roerne. En Del Marker er omsaaet, og mange meget stærkt præget af Angrebet« (Nørgaard Pedersen). Fra Samsø: »Har i Aar hærget voldsommere end nogen Sinde tidligere paa Samsø. Behandling med Pentaklormidler gav forbløffende god Virkning« (P. Riis Vestergaard).

Kaalbladhvepsen (*Athalia spinarum*). Fra Viborg skrives om et enkelt stærkt Angreb paa Turnips. Den ene Halvdel af Arealet er praktisk talt ødelagt (Sigvard Pedersen).

Kaalmøl (*Plutella cruciferae*). Møllene har sværmet meget stærkt i Marker med Kaalroer o. a. Korsblomstrede en Del Steder i Landet: Nykøbing F., Grindsted, Skjern, Varde, Hjørring m. m., men Larvegnav er endnu kun bemærket i ringe Udstrækning. Fra Varde skrives: »Møllene har overalt sværmet i uhyre Mængder i Kaalroemarkerne og i Kornmarker med korsblomstret Ukrudt, saa længe, at det har undret mig, at jeg ikke har kunnet finde nogle Larver« (A. Pedersen).

Knoporme se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

Krusesygegalmyggen (*Contarinia nasturtii*). Ved en Fejltagelse blev der ikke sendt Spørgesedler ud angaaende dette Skadedyr. Vi har dog modtaget to Indberetninger om stærke Angreb. Fra Nordthy skrives, at Angrebet findes i næsten alle Kaalroemarkere (J. Svenstrup). Fra Hjørring skrives: »Krusesyge i Kaalroerne optræder meget almindeligt. Der findes næppe en Mark her paa Egnen, hvor Sygdommen ikke kan konstateres. Allerede nu kan der findes Raad i Hjerteskuddet paa angrebne Planter« (H. Baltzer Nielsen).

Kaalfluellarver (*Chorthophila brassicae* og *floralis*). 14 Beretninger, hvoraf langt de fleste er fra Jylland, melder om stærke Angreb i Kaalroerne. I 14 Beretninger meldes, at Angreb ikke er set eller er svage. Fra Brande-Thyregod skrives: »Angrebene er meget hyppige paa de lette Sandjorder« (P. Trosborg). Fra Hjørring: »Angreb af Kaalfluellarver er efterhaanden uhyre almindelige og i mange Tilfælde af alvorlig Karakter. De synes at være værst i de tidligt saaede Roer« (H. Baltzer Nielsen). Af de 25 indkomne Beretninger melder de 7 om svage, de 18 om stærke og ofte ødelæggende Angreb i Blomkaalen. Angrebene synes lige saa ondartede og almindelige paa Øerne som i Jylland. Meget alvorlige Angreb paa Blomkaal paa Friland rapporteres saaledes fra Lammefjorden.

SKÆRMPLANTER.

Ørentviste se Diverse.

Gulerodsbladloppen (*Trioza apicalis*). Fra Vesthimmerland skrives, at der allerede nu er udbredte Angreb, særlig paa sent saaede Gule-

rødder. Grundet paa Faren for Krusesyge dyrkes der nu kun faa Arealer med Gulerødder i disse Egne (S. A. Ladefoged).

Skærmplantemøl (*Depressaria sp.*). Enkelte stærke Angreb er konstateret paa Gulerod til Frø paa Skelskøregnen. Vejrforholdene har vanskeliggjort Bekæmpelsen (O. Møller Larsen).

KARTOFLER.

Kartoffelaal (*Heterodera rostochiensis*). Der foreligger Indberetninger om Angreb fra Hornbæk, Svendborg-Faaborg, Grenaa og Æbeltoft. Fra sidstnævnte Sted skrives: »Aralet er for 6—7 Aar siden udlagt til Have. Før den Tid havde Aralet kun en enkelt Gang været dyrket med Kartoffler. I de sidste 6 Aar har der med Undtagelse af et Aar været Kartoffler. En lille Del er nu stærkt angrebet» (E. Thomsen).

Havetægen (*Lygus pabulinus*). Om Angreb paa Kartoffler skrives fra Grædstrup. Mange af Bladene var fuldstændig »ribbet«, saaledes at kun Stilken stod tilbage. Værst i en tidlig Sort (E. M. Nielsen). Ogsaa fra Ribe skrives om mange haarde Angreb i Kartoffler (Aa. Buchreitz).

Knoporme se Diverse.

Stankelbenlarver se Diverse.

KØKKENURTER.

Ørentviste se Diverse.

Oldenborrelarver se Diverse.

Knoporme se Diverse.

Løgflue (*Hylemyia antiqua*). Fra Hornung skrives: »Sent lagte Skalotter er ret stærkt angrebet af Løgfluer, derimod er der kun undtagelsesvis fundet Angreb paa tidlig lagte (Hakon Sørensen). Fra Holbæk skrives, at Angreb paa Skalotter og Kepaløg synes almindeligere end sædvanlig (H. Nielsen).

Jordbærmider (*Tarsonemus fragariae*). »Angreb findes overalt i Østjylland og ret almindeligt i andre Dele af Jylland. Angrebet er saa alvorligt, at gode Forsøg med Bekæmpelse maa skønnes at være meget paakrævet. Miderne findes ikke blot paa de unge Blade, men spredte Kolonier kan ogsaa findes paa de ældre udfoldede Blade« (Ejv. Thomsen).

FRUGTTRÆER OG FRUGTBUSKE.

Æbletægen (*Plesiocoris ruginervis*). Fra Stubbekøbing skrives om et alvorligt Angreb. 90—95 % af de unge Skud og 50—60 % af Frugterne var stærkt beskadiget. I Fjor var der kun betydningsløst Angreb (G. Jensen).

Bladlus (*Aphididae*). Trods Vejrforholdene har Bladlusene hærget voldsomt paa Frugttræerne, og kun i 4 af de 31 indkomne Beretninger betegnes Angrebene som svage. Paa Æble er det for Tiden særlig den Røde Æblebladlus, der er fremtrædende. Baade Blommelus og Kirsebærlus optræder ofte i enormt Antal og er meget vanskelige at bekæmpe. Bladene paa Æble foldes ikke sjældent bælgformet sammen og farves gule. Det

skyldes en Bladlus, der ikke er sikkert bestemt (*Doralis farfarae?*). Paa Pære ved København optraadte en Art, der er beslægtet med Den røde Æblelus, i stort Antal og krøb i store Skarer paa Stammen. Antagelig er det Arten *Yezabura pyri*, der ikke før er set her i Landet.

Blodlus (*Schizoneura lanigera*). Fra Taasinge skrives: »Stærke Angreb allerede i Midten af Juni. Kolonierne er dog inficeret med Snyltehvepse« (H. Møller).

Komma-Skjoldlusen (*Lepidosaphes ulmi*). Angrebet findes paa saa godt som alle Æbletræer i en Plantage ved Odense (K. Geert Petersen).

Gaasebiller se Diverse.

Hindbærsnudebiller (*Anthonomus rubi*). 8 Indberetninger karakteriserer Angrebene som alvorlige, medens de i de øvrige 11 betegnes som svage eller i en Del Tilfælde som svagere end sidste Aar. Lokalt har Skaden dog som sædvanlig været betydelig. Virkningen af DDT-Præparaterne anses for at have været god. Fra Jylland skrives, at Blomstringen paa *Potentilla fruticosa* ødelægdes af Billerne i mange Haver (Lars Hansen).

Blommehvepsen (*Hoplocampa fulvicornis*). Angrebene karakteriseres meget forskelligt, nemlig fra betydningsløse til ødelæggende. Antagelig maa man sige, at Angrebsstyrken i det store og hele har været »normal«. Fra Sydlyn skrives: »De faa Blommer, der er ansat mange Steder, er haardt trængt af Blommehveps. Undertiden er ca. 80 % stukket« (Chr. Greve). Fra Viborg: »Blommehveps ses næsten alle Steder, men der bliver oftest Blommer nok endda« (Vagn Aage Hansen). Fra Jylland: »Kun faa Blommer i Aar og tilsyneladende ogsaa kun faa Hvepse« (Bodil Friis Nielsen). Fra Maribo Amt: »Synes uden Betydning i Aar« (G. Jensen).

Æblehvepsen (*Hoplocampa testudinea*). Ca. Halvdelen af Indberetningerne betegner Angrebene som stærke. Fra Sydlyn skrives saaledes: »Det er længe siden, jeg har set saa voldsomme Angreb som i Aar. Hvor Nikotin og Kvassia mangler, er helt op til 80—90 % af Æblerne stukket« (Chr. Greve). Fra Holbæk: »Angreb overalt, men dog tilsyneladende mindre alvorlige end i Fjor« (H. Nielsen). Fra Nord- og Østjylland: »Angreb almindelige, men ikke alvorlige, da Æbletræerne næsten overalt har sat for mange Frugter« (Ejv. Thomsen). Fra Københavns Omegn: »Her ogsaa hærget Træerne. Bekæmpelse har været vanskelig paa Grund af det regnfulde Vejr i Juni« (A. Rasmussen).

Stikkelsbærhvepsens Larve (*Pteronous ribesii*). I 8 Indberetninger betegnes Angrebene som stærke, i 13 som svage. 2 melder, at Angreb ikke er set. I Almindelighed fremhæves det, at Angrebene er mindre ondartede end sidste Aar, og at Folk nu har lært at bruge de virksomme Midler i Tide.

Snareorme (*Hyponomeuta sp.*). Paa Mors er fundet mange stærke Angreb, særlig paa gamle Træer (Egon Hansen).

Barkvikleren (*Grapholitha woeberriana*). Et Angreb fandtes paa et Pæretræ ved Viborg (V. A. Hansen).

Stikkelsbærmaaleren (*Abraxas grossulariata*). Om stærke An-

greb paa Frugtbuske (Stikkelsbær, Solbær) meldes fra Jersie (Gerda Mayntzhusen) og Viborg (Vagn Aage Hansen).

Pæregalmyggen (*Contarinia pyrivora*). Angrebsstyrken synes at have været meget varierende. Fra Sorø skrives: »Pæregalmyggen har paa Steder, hvor der ikke har været bekæmpet, næsten helt ødelagt Høsten« (E. Jensen). Fra Holbæk: »Mærkelig nok intet Angreb set i Aar« (H. Nielsen). Fra Gisselfeld: »Angrebet som sædvanlig ret ondartet, men der er jo rigeligt ansat paa Træerne« (H. Wedege). Fra Jylland: »Har kun set lidt til den i Aar« (Lars Hansen).

Frugttræspindemiden (*Paratetranychus pilosus*). Angreb er almindelige, men kun tre Indberetninger betegner dem som stærke. Fra »Hele Landet« skrives: »Bortset fra et enkelt Tilfælde paa Fyn er »Rødt Spind« kun lidet fremtrædende i Øjeblikket. Svage Angreb findes i næsten alle Plantninger, og varmt, tørt Vejr vil sikkert kunne bevirke Opformering« (Hans Larsen).

Mider (*Bryobia* sp.). Disse Mider, der antagelig er af samme Art som Stikkelsbærmiden, fandtes ved København paa Bladene af Pære, hvor deres mørke Ekskrementdraaber saas. De fandtes i Selskab med en *Tarsonemus*-Art samt Frugttræspindemider. Miderne er tidligere fundet paa Æble her i Landet.

DIVERSE.

Ørentviste (*Forficula auricularia*). I Have ved Aalborg er der fundet ualmindelig ondartede Angreb paa Georginer, Gulerødder, Rødbeder m. m. Planterne var fuldstændig ødelagt (N. P. Jensen). Fra Nord- og Østjylland skrives om talrige Angreb paa forskellige Haveplanter (E. Thomsen).

Oldenborrelarver (*Melolontha* spp.). Oldenborresværme, der omtaltes i sidste Maanedsbetretning, var kun lokalt af større Omfang. Det kan tilføjes, at Billerne ogsaa sværmede i betydeligt Antal ved Brønderslev. Her drejede det sig om Den sortrandede O.

Om Larveangreb foreligger kun et Par Indberetninger. Fra Salling skrives om slemme Angreb i Kolonihaver, anlagt i en gammel Grusgrav (F. Olesen). Ved Sorø gik det ud over Jordbær (Flensted-Andersen), og ved Beldringe i Præstø Amt skadede Larverne Jordbær, Roser m. m. (Rasmussen). Fra Odsherred indsendtes Larver fra Jordbærkultur. De var i deres anden Sommer (H. Nielsen).

Gaasebiller (*Phyllopertha horticola*). Fra Jylland er indløbet 22 Beretninger om store Sværme af Gaasebiller. Paa Sjælland har Billerne gjort følelig Skade i Odsherred og paa Stevns. Endvidere er der rapporteret Angreb fra Maribo Amt samt visse Egne af Fyen. Ganske særlig synes det at være gaaet ud over Hindbærkulturer, men ogsaa Frugttræerne, Bederøer, Kaalroer m. m. har lidt under Angrebet. I nogle Beretninger nævnes god Virkning af DDT-Præparater. Fra Maribo skrives: »Biller gnavende paa unge Frugter har været iagttaget i ret stort Antal adskillige Steder, især paa lettere Jorder. Jeg kan ikke erindre tidligere

at have set dette Skadedyr paa Frugttræerne hernede« (G. Jensen). Fra Haarby: »Først i Juni sværmede Billerne nogle Steder i umaadelige Mængder og gjorde nogen Skade i Bederoemarkerne« (N. Mariegaard). Fra Jylland: »Overalt stærke Angreb paa Frugter. I Klovborg var en Hindbærplantning næsten raseret« (Bodil Friis-Nielsen). Fra Esbjerg, Varde m. m.: »Har præget Haverne lidt inde i Landet i det meste af Juni. Er fundet enkelte Steder i overvældende Mængder paa Hindbær. Nedrystning og Sprøjtning med DDT-Midler praktiseres en Del, og ikke uden Held« (M. Sørensen). Fra Bølling Nr. Herred: »Usædvanlig mange Biller, der har gnavet af Bladene paa saavel Løv- som Frugttræer og -buske. Hindbær yndes meget. Sprøjtning med Idosect er sikker mod dem« (A. Amnitzböhl). Fra Dybvad: »En syndig Overflod af Gaasebiller« (J. Larsen-Ledet). Fra Allingaabro: »Har hærget et Stykke Bederoer ret slemt. Megen Skade i Haverne« (N. Engvang Hansen). Fra Nordthy: »I Aar paafaldende mange Angreb paa Æbletræerne. Et enkelt Sted voldsomt Angreb paa Hindbærkultur« (Jytte Aggerbeck). I en Have ved Frederikshavn var ca. 50 % af Frugterne paa Grev Moltkepærer angrebet (E. Thomsen).

Knoporme (*Agrotis spp.*). 12 Beretninger melder om betydningsløse Angreb eller at Angreb overhovedet ikke er set. 12 Rapporter taler om stærkere Angreb paa forskellige Afgrøder som Bederoer, Tobak, Kaal, Kartoffel, Tomat m. m.

Stankelbenlarver (*Tipula paludosa*). Larverne fortsatte deres Hærgninger langt ind i Juni, men i denne Maaned gik det fortrinsvis ud over Roerne, selvom der ogsaa meldes om Angreb paa Korn, Græs, Kartoffler, Hør, Køkkenurter m. m. Fra Statens Marskforsøg skrives den 7. Juni: »Larverne har nu i 2. Omgang raseret Hvidkløveren i de varme Dage omkring Kr. Himmelfartsdag. Der var ellers ved at komme en Del Blade paa de omkring den 1. Maj afribbede Ranker, men f. Eks. i Hvidkløverstammerne er de nu igen næsten helt nøgne, og flere Ranker synes nu at dø. Dernæst har Stankelbenene i ganske usædvanlig Grad været slemme ved Foderbederne og ganske særlig over de staldgødede Parceller i et af vore store Gødningsforsøg, hvor Staldgødningen er udbragt i November Maaned« (Tind Christensen). Fra Sydsjælland skrives: »Endnu ved Maanedens Slutning er truffet Angreb, der ikke er standset i Roer og Hør efter Græs, men Angrebene i Grønjordssæden var her forbi allerede i Maj« (P. Grøntved). Fra Lammefjorden: »Meget alvorlige Angreb i Korn, Roer og forskellige andre Afgrøder« (H. Jensen). Fra Dybvad: »Foraarets Angreb er fortsat i stor Stil. Mange Marker ødelagt. I Maanedens sidste Del har Angrebene indskrænket sig til Roemarkerne« (J. Larsen-Ledet). Fra Brande-Thyregod: »De ret udbredte Angreb i April-Maj synes at være aftaget ret hurtigt i Aar« (P. Trosborg). Fra Sindal: »Har gennem Maaneden fortsat sit Ødelæggelsesværk, som har været mest mærkbart i Rodfrugt. I Græs er aldrig konstateret Angreb af økonomisk Betydning« (H. Olesen).

PROSPER BOVIEN.

